

MAATSKAPPYE

Vraag 1 (Finansiële state en Ontleding en vertolking; 65 punte, 40 minute)

Jy word voorsien van inligting uit die rekords van Dunne Beperk. Die finansiële jaareinde is op 28 Februarie 2018.

GEVRA:

- 1.1 Stel die volgende notas by die Balansstaat op:
 - 1.1.1 Aandelekapitaal (9)
 - 1.1.2 Behoue inkomste (11)
- 1.2 Stel die Balansstaat op 28 Februarie 2018 op. Waar notas nie gevra word nie moet berekeninge in hakies getoon word. (26)
- 1.3 Bereken die opbrengs op gemiddelde aandeelhoudersbelang vir 2018. (5)
- 1.4 Die direkteure het 'n doelbewuste besluit geneem oor die verandering van die verdeling van winste in die vorm van dividende van 2017 tot 2018. Lewer kommentaar op hierdie verandering. Haal finansiële aanwysers en syfers aan om jou antwoord te staaf. (4)
- 1.5 Behoort die aandeelhouders tevrede te wees met die persentasie opbrengs en die markprys van hulle aandele? Haal twee finansiële aanwysers aan en lewer kommentaar om jou mening te staaf. (6)
- 1.6 Die eksterne ouditeur, Jordan, besit 8 000 aandele in Dunne Beperk. Verduidelik waarom dit 'n probleem is en gee 'n oplossing vir die probleem. (4)

INLIGTING:

1. Die gemagtigde aandelekapitaal bestaan uit 750 000 gewone aandele. Op 1 Maart 2017 was 60% van die aandele in uitreik.
2. Die volgende syfers is uit die rekords geneem:

	28 Feb. 2018	28 Feb. 2017
Gewone aandelekapitaal	?	3 215 000
Behoue inkomste	?	322 500
Vaste bates (Drawaarde)	?	
Vaste deposito: ABSA	650 000	
Lening: Nedbank	482 600	
Voorraad	275 400	
Debiteurekontrole	243 500	
Krediteurekontrole	62 460	
Kontant: Bank en Kleinkas	336 600	
Vooruitontvange inkomste: Huurinkomste	12 120	
Vooruitbetaalde uitgawe: Versekering	7 600	
Voorlopige Inkomstebelastingbetalings	299 980	
Interimdividende op 31 Aug. 2017 betaal	270 000	

3. Op 1 November 2017 is 'n verdere 80 000 aandele teen R9,50 per aandeel uitgereik.
4. Op 28 Februarie 2018 is 75 000 aandele teruggekoop teen 'n prys van R10,40 per aandeel.
5. Op 27 Februarie 2018 is 'n finale dividend van 40 sent per aandeel verklaar.

6. Die leningstaat wat op 28 Februarie 2018 van Nedbank ontvang is, toon dat rente van R81 400 gekapitaliseer is. Dit is nie in die boeke aangeteken nie. Die onderneming sal 20% van die uitstaande saldo gedurende die volgende finansiële jaar terugbetaal.
7. Nadat al die bogenoemde aansuiwerings in ag geneem is, is die netto wins voor belasting bereken as R1 161 000. Inkomstebelasting word teen 30% van die netto inkomste voor belasting bereken.
8. Die volgende finansiële aanwysers is beskikbaar:

	28 Feb. 2018	28 Feb. 2017
Verdienste per aandeel (VPA)	170 sent	82 sent
Dividend per aandeel (DPA)	100 sent	82 sent
Netto batewaarde per aandeel (NBW)	846 sent	786 sent
Opbrengs op aandeelhoudersbelang (OOAB)	?	18,3%
Markprys van Dunne-aandele op JEB	1 032 sent	1 060 sent
Rentekoerse op alternatiewe beleggings	9%	9%

1.1.1 AANDELEKAPITAAL

Gemagtigde aandelekapitaal

--

Uitgereikte aandelekapitaal

1.1.2 BEHOUE INKOMSTE

Saldo op 1 Maart 2017	322 500
Gewone aandeledividende	
Saldo op 28 Februarie 2018	

1.2 DUNNE BEPERK
BALANSSTAAT SOOS OP 28 FEBRUARIE 2018

BATES	
Nie-bedryfsbates	
Vaste deposito: ABSA	
Bedryfsbates	
Voorraad	
Handels en ander ontvangbare bedrae	
Kontant en kontantekwivalente	
TOTALE BATES	
EKWITEIT EN AANSPREEKLIKHEDE	
Aandeelhoudersbelang	
Nie-bedryfslaste	
Bedryfslaste	
TOTALE EKWITEIT EN AANSPREEKLIKHEDE	

1.3 Bereken die opbrengs op gemiddelde aandeelhoudersbelang vir 2018.

1.4 Die direkteure het 'n doelbewuste besluit geneem oor die verandering van die verdeling van winste in die vorm van dividende van 2017 tot 2018. Lewer kommentaar op hierdie verandering. Haal finansiële aanwysers en syfers aan om jou antwoord te staaf.

1.5 Behoort die aandeelhouers tevrede te wees met die persentasie opbrengs en die markprys van hulle aandele? Haal twee finansiële aanwysers aan en lewer kommentaar om jou mening te staaf.

1.6 Die eksterne ouditeur, Jordan, besit 8 000 aandele in Dunne Beperk. Verduidelik waarom dit 'n probleem is en gee 'n oplossing vir die probleem.

Verduidelik waarom dit 'n probleem is.

Oplossing.

MAATSKAPPYE

Vraag 2 (Kontantvloei, Vaste bates en Korporatiewe bestuur; 75 punte, 45 minute)

Jy word voorsien van inligting met betrekking tot Leish Beperk vir die jaar geëindig 28 Februarie 2018.

GEVRA:

- 2.1 Verwys na **Inligting E** om die ontbrekende bedrae (aangedui deur **a,b** en **c**) in die Tasbare bates-nota vir die jaar geëindig 28 Februarie 2018. (12)
- 2.2 Voltooi die Kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2018. (31)
- 2.3 Een van die aandeelhouers het op die Algemene Jaarvergadering (AJV) beweer dat die Kontantvloeistaat sekere swak besluite deur die direkteure toon. Verwys na twee punte en syfers om sy mening te staaf. (4)
- 2.4 Bereken die volgende finansiële syfers vir die jaar geëindig 28 Februarie 2018:
 - 2.4.1 Netto batewaarde per aandeel (3)
 - 2.4.2 Skuld/Ekwiteitsverhouding (3)
- 2.5 Lewer kommentaar op die likiditeitsposisie van die maatskappy. (9)
- 2.6 Die direkteure het besluit om die lening gedurende die jaar te verhoog. Haal twee finansiële aanwysers aan om te verduidelik of dit 'n goeie besluit was of nie. (8)
- 2.7 Jordan Spieth besit 740 000 aandele in die maatskappy. Verduidelik wat die uitwerking van die terugkoop van aandele op 31 Desember 2017 op sy beheer oor die maatskappy het. Toon berekeninge om jou antwoord te staaf. (5)

INLIGTING:

- A. Inligting uit die Inkomstestaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2018:

Rente op lening (gekapitaliseer)	88 500
Netto wins voor belasting	1 575 000
Inkomstebelasting	441 000

- B. Uittreksel uit die Balansstate soos op:

	28 Feb. 2018	28 Feb. 2017
Bedryfsbates	3 337 300	4 641 000
Voorraad	818 200	641 000
Handelsdebiteure	2 377 600	1 512 000
SAID (Inkomstebelasting)	128 000	-
Kontant en kontantekwivalente	13 500	2 488 000
Aandeelhouersbelang	8 839 000	7 400 000
Gewone aandeelkapitaal	8 700 000	6 600 000
Behoue inkomste	139 000	800 000
Lening: ABSA (rentekoers 12,5% p.j.)	908 000	508 000
Bedryfslaste	2 063 700	1 302 000
Handelskrediteure	678 700	700 000
Aandeelhouers vir dividende	870 000	480 000
Oortrokke bank	515 000	-
SAID (Inkomstebelasting)	-	122 000

C. Inligting geneem uit die Aandehouersregister:

Datum	Besonderhede
1 Mrt. 2017	1 200 000 aandele in uitreik
31 Mrt. 2017	300 000 aandele uitgereik teen R8,00 per aandeel
31 Des. 2017	50 000 aandele teruggekoop teen R9,50 per aandeel
28 Feb. 2018	1 450 000 aandele in uitreik

D. Dividende vir die finansiële jaar geëindig 28 Februarie 2018:

Tussentydse dividend betaal op 31 Augustus 2017	R750 000
Finale dividend verklaar op 28 Februarie 2018	R870 000

E. Vaste/Tasbare bates:

	Grond en geboue	Voertuie
Drawaarde – begin van die jaar	2 689 000	1 880 000
Kospys	2 689 000	3 250 000
Opgelope waardevermindering	-	(1 370 000)
Bewegings gedurende die jaar		
Byvoegings teen kosprys	a	330 000
Bateverkope teen drawaarde	-	b
Waardevermindering	-	c
Drawaarde – einde van die jaar	6 740 000	
Kospys	6 740 000	3 440 000
Opgelope waardevermindering	-	

Addisionele inligting ten opsigte van Vaste/Tasbare bates:

- (i) 'n Voertuig is op 31 Mei 2017 teen drawaarde verkoop. Die volgende inligting ten opsigte van die verkoopte voertuig is uit die Bateregister geneem:

Kospys: R140 000		Datum aangekoop: 1 Maart 2016
Waardeverminderingkoers: 20% p.j. op verminderde saldo-metode		
Datum	Waardevermindering	Opgelope waardevermindering
28 Feb. 2017	28 000	28 000
31 Mei 2017	5 600	33 600

- (ii) 'n Nuwe voertuig is op 1 Januarie 2018 vir R330 000 aangekoop en per tjek betaal. Waardevermindering op voertuie word afgeskryf teen 20% p.j. op die drawaarde.

F. Finansiële aanwysers:

	28 Feb. 2018	28 Feb. 2017
Skuld/Ekwiteitsverhouding	?	0,1 : 1
Netto batewaarde per aandeel (NBW)	?	617 sent
Bedryfsverhouding	1,6 : 1	3,6 : 1
Vuurproefverhouding	1,2 : 1	3,1 : 1
Omsetsnelheid van voorraad	6,8 keer	5,1 keer
Debiteure-invorderingstermyn	40 dae	35 dae
% Opbrengs op gemiddelde kapitaal aangewend	18,8%	16,4%

2.1 Verwys na **Inligting E** om die ontbrekende bedrae (aangedui deur **a,b** en **c**) in die Tasbare batesnota vir die jaar geëindig 28 Februarie 2018.

Nommer	Berekening	Bedrag
a		
b		
c		

4.2 Kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2018		
Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite		
	Kontant gegenereer uit bedryfsaktiwiteite	969 600
	Rente betaal	(88 500)
Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite		
Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite		
Netto verandering in kontant en kontantekwivalente		
Kontant en kontantekwivalente aan die begin van die jaar		
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die jaar		

2.3 Een van die aandeelhouders het op die Algemene Jaarvergadering (AJV) beweer dat die Kontantvloeistaat sekere swak besluite deur die direkteure toon. Verwys na twee punte en syfers om sy mening te staaf.	
Punt 1:	
Punt 2:	

2.4 Bereken die volgende finansiële syfers vir die jaar geëindig 28 Februarie 2018:
2.4.1 Netto batewaarde per aandeel
2.4.2 Skuld/Ekwiteitsverhouding

2.5 Lewer kommentaar op die likiditeitsposisie van die maatskappy.

2.6 Die direkteure het besluit om die lening gedurende die jaar te verhoog. Haal twee finansiële aanwysers aan om te verduidelik of dit 'n goeie besluit was of nie.
Finansiële aanwyser 1:
Finansiële aanwyser 2:
Verduideliking:

2.7 Jordan Spieth besit 740 000 aandele in die maatskappy. Verduidelik wat die uitwerking van die terugkoop van aandele op 31 Desember 2017 op sy beheer oor die maatskappy het. Toon berekeninge om jou antwoord te staaf.

MAATSKAPPYE

Vraag 3 (Finansiële state; 60 punte, 35 minute)

Die finansiële jaar van Charl Beperk eindig jaarliks op 30 Junie.

Die rekenmeester van Charl Beperk het die jaareind-aansuiwerings in ag geneem en die netto wins voor belasting as R830 000 bereken. Daar is egter ontdek dat sekere aansuiwerings nie gemaak is voordat die wins voor belasting bereken is nie.

GEVRA:

- 3.1 Bereken die korrekte netto wins vir die jaar geëindig op 30 Junie 2018. (20)
- 3.2 Voltooi slegs die Laste-afdeling in die Balansstaat op 30 Junie 2018. (16)
- 3.3 Stel die volgende notas tot die Balansstaat op 30 Junie 2018 op:
 - 3.3.1 Gewone aandelekapitaal (11)
 - 3.3.2 Behoue inkomste (13)

INLIGTING:

1. Die volgende uittreksel is geneem uit die lys van saldo's en totale uit die grootboek van Charl Beperk op 30 Junie 2018 voordat die addisionele aansuiwerings in ag geneem is:

Gewone aandelekapitaal	?
Behoue inkomste (1 Julie 2017)	310 000
Toerusting	350 000
Opgelope waardevermindering op toerusting	145 000
Handelsvoorraad	132 000
Debiteurekontrole	36 000
Voorsiening vir oninbare skulde	1 650
Bank	550 000
SAID (Inkomstebelasting) – debiet	242 800
Krediteurekontrole	205 000
Lening: ABSA @ 15% rente p.j. (1 Junie 2018)	280 000

2. Die volgende aansuiwerings en addisionele inligting is nog nie in berekening gebring nie:
 - 2.1 Volgens die Wins-en-verliesrekening beloop die versekering R27 000. Hierdie bedrag sluit 'n jaarlikse premie van R7 200 in wat op 1 November 2017 betaal is.
 - 2.2 Handelsvoorraad ter waarde van R28 000 is in 'n brand beskadig. Die versekeringsmaatskappy het die eis aanvaar en sal 80% van die eis dek. Hierdie bedrag sal gedurende Augustus 2018 ontvang word. Die res van die bedrag moet afgeskryf word.
 - 2.3 Die voorsiening vir oninbare skulde moet aangesuiwer word tot 4% van uitstaande debiteure.
 - 2.4 Die bedrag vir Huurinkomste in die Wins-en-verliesrekening beloop R91 300. Die rekenmeester het nie in ag geneem dat die huurder reeds die huur vir Julie 2018 betaal het nie. Die huur het op 1 Februarie 2018 toegeneem met R700 per maand.
 - 2.5 Rente op lening vir die laaste maand is nog uitstaande. Rente word gekapitaliseer. Die onderneming sal R40 000 op die kapitale gedeelte van die lening terugbetaal op 1 Mei 2019.

- 2.6 Wins met verkoop van 'n bate gedurende die jaar, R14 500, is as 'n verlies met verkoop van bate in die Wins-en-verliesrekening aangeteken.
- 2.7 Die korrekte Inkomstebelasting vir die jaar beloop R247 800.
- 2.8 Die bankversoeningstaat op 30 Junie 2018 toon 'n uitstaande tjek van R1 500. Hierdie tjek is aan 'n krediteur uitgereik en gedateer vir 12 September 2018.
- 2.9 Aandelekapitaal:
- Op 1 Julie 2017 het die Gewone aandelekapitaal R2 400 000 beloop. Daar was 60% van die gemagtigde aandelekapitaal van 500 000 aandele in uitreik.
 - Op 31 Julie 2017 is 'n addisionele 100 000 aandele uitgereik teen R8,20 per aandeel.
 - Op 12 Januarie 2018 is 70 000 aandele teruggekoop teen 'n prys van R8,60 per aandeel. Die transaksie is suksesvol afgehandel maar geen inskrywing is nog daarvan gemaak nie.
- 2.10 Dividende:
- Op 1 Desember 2017 is 'n interimdividend van 50 sent per aandeel verklaar en betaal.
 - 'n Finale dividend van 70 sent per aandeel is op 30 Junie 2018 verklaar.

3.1 Bereken die korrekte netto wins vir die jaar geëindig op 30 Junie 2018.

Foutiewe netto wins voor belasting	830 000
Korrekte netto wins voor belasting	
Inkomstebelasting	
Netto wins na belasting	

Berekeninge:

3.2 Voltooi slegs die Laste-afdeling in die Balansstaat op 30 Junie 2018.

Nie-bedryfslaste	
Lening: ABSA	
Bedryfslaste	
Handels en ander betaalbares	
Totale laste	

3.3 Stel die volgende notas tot die Balansstaat op 30 Junie 2018 op:

3.3.1 Gewone aandelekapitaal

Gemagtig:	
Uitgereik:	

3.3.2 Behoue inkomste

Behoue inkomste aan die begin van die jaar	310 000
Dividende vir die jaar	
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	

MAATSKAPPYE

Vraag 4 (Kontantvloei en Ontleding en vertolking; 70 punte, 45 minute)

Die inligting hieronder is geneem uit die boeke van Tiger Beperk.

GEVRA:

- 4.1 Stel die nota vir die versoening tussen die netto wins voor belasting en kontant gegeneer uit bedryfsaktiwiteite op. (15)
- 4.2 Voltooi die ‘Kontantvloei uit Bedryfsaktiwiteite – afdeling’ van die Kontantvloeistaat. (7)
- 4.3 Voltooi die ‘Kontantvloei uit Beleggingssaktiwiteite – afdeling’ van die Kontantvloeistaat. (7)
- 4.4 Voltooi die ‘Kontantvloei uit Finansieringsaktiwiteite – afdeling’ van die Kontantvloeistaat. (9)
- 4.5 Noem drie maniere waarop die terugbetaling van die lening gefinansier kon word. (3)
- 4.6 Bereken die volgende vir die jaar geëindig 30 Junie 2018:
- 4.6.1 Netto batewaarde per aandeel (NBW) (4)
- 4.6.2 Skuld/Ekwiteitsverhouding (3)
- 4.6.3 Opbrengs op aandeelhoudersbelang (5)
- 4.7 Met verwysing na die lening en die terugbetaling daarvan:
- Dink jy dit was ‘n goeie idee om so ‘n groot gedeelte van die lening terug te betaal?
 - Verduidelik hoekom jy so sê deur na twee finansiële aanwysers te verwys. (9)
- 4.8 Lewer kommentaar op die Netto batewaarde per aandeel. Verwys na finansiële aanwysers en syfers om jou mening te staaf. Die aandeelhouders op die AJV was ongelukkig met die daling in die aandeelprys op die JEB oor die laaste twee jaar. Gee ‘n moontlike rede vir die afname en maak ‘n aanbeveling aan die direkteure om die probleem op te los. (8)

INLIGTING:

1. Uittreksel uit die Balansstaat op 30 Junie:

	30 Jun. 2018	30 Jun. 2017
BATES		
Nie-bedryfsbates		
Vaste bates	979 440	814 800
Finansiële bates	130 000	190 000
Bedryfsbates		
Voorraad	1 125 000	1 145 000
Handels en ander ontvangbares	1 115 000	1 143 000
AANDEELHOUBERSBELANG EN LASTE		
Gewone aandeelhoudersbelang	2 499 900	1 085 100
Gewone aandeelkapitaal	2 375 000	1 000 000
Behoue inkomste	124 900	85 100
Bedryfslaste		
Handels en ander betaalbares	1 150 940	1 070 800

2. Notas by die Balansstaat:

2.1 Vaste bates	30 Jun. 2018	30 Jun. 2017
Grond en geboue	900 000	750 000
Toerusting teen boekwaarde	79 440	64 800

2.2 Handels en ander ontvangbares	30 Jun. 2018	30 Jun. 2017
Debiteurekontrole	1 102 000	1 130 000
Opgelope inkomste	9 000	6 000
Vooruitbetaalde uitgawes	4 000	3 000
SAID (Inkomstebelasting)	-	4 000

2.3 Handels en ander betaalbares	30 Jun. 2018	30 Jun. 2017
Krediteurekontrole	1 043 565	1 047 300
Opgelope uitgawes	7 000	9 500
SAID (Inkomstebelasting)	10 375	-
Aandehouers vir dividende	260 000	14 000

3. Addisionele inligting:

3.1 Gewone aandeelkapitaal:

- 1 Julie 2017: 100 000 aandeel uitgereik @ R10,00 per aandeel.
- 1 Januarie 2018: 100 000 addisionele aandeel uitgereik @ R15,00 per aandeel.
- 30 Junie 2018: 10 000 aandeel terugkoop @ R15,00 per aandeel.

3.2 Die totale waardevermindering vir die jaar beloop R16 645.

3.3 Besonderhede van verkoopte toerusting:

Kosprys	R40 000
Opgelope waardevermindering tot op datum van verkoop	R20 570
Datum verkoop	1 April 2018
Verkoopprys	?

3.4 Inkomstebelasting teen 28% van die netto wins vir die jaar beloop R165 200.

3.5 Dividende:

- 'n Tussentydse dividend van 100 sent per aandeel is op 15 Desember 2017 verklaar en betaal.
- Die finale dividend is op 30 Junie 2018 verklaar.

3.6 Die leningstaat van ABSA toon die volgende op 30 Junie 2018:

Saldo aan die begin van die finansiële jaar	1 070 000
Betalings gedurende die jaar (rente ingesluit)	840 000
Rente gekapitaliseer teen 'n rentekoers van 15% p.j.	?
Saldo aan die einde van die finansiële jaar	350 000

3.7 Finansiële aanwysers:

	2018	2017
% Opbrengs op aandehouersbelang	?	59%
% Opbrengs op kapitaal aangewend	28,4%	18%
Netto batewaarde per aandeel (NBW)	?	1 195 sent
Markprys op JEB	1 117 sent	1 600 sent
Skuld/Ekwiteitsverhouding	?	1 : 1

4.1 Nota vir die versoening van netto wins voor belasting en kontant gegeneer uit bedryfsaktiwiteite	
Aansuiwerings ten opsigte van:	
Bedryfswins voor verandering in bedryfskapitaal	
Netto verandering in bedryfskapitaal	
Kontant gegeneer uit bedryfsaktiwiteite	

4.2 Kontantvloei uit Bedryfsaktiwiteite	

4.3 Kontantvloei uit Beleggingsaktiwiteite	

4.4 Kontantvloei uit Finansieringsaktiwiteite	

4.5 Noem drie maniere waarop die terugbetaling van die lening gefinansier kon word.	

4.6.1 Netto batewaarde per aandeel (NBW)

4.6.2 Skuld/Ekwiteitsverhouding

4.6.3 Opbrengs op aandeelhoudersbelang

4.7 Met verwysing na die lening en die terugbetaling daarvan:

- Dink jy dit was 'n goeie idee om so 'n groot gedeelte van die lening terug te betaal?
- Verduidelik hoekom jy so sê deur na twee finansiële aanwysers te verwys.

4.8 Lewer kommentaar op die Netto batewaarde per aandeel. Verwys na finansiële aanwysers en syfers om jou mening te staaf. Die aandeelhouders op die AJV was ongelukkig met die daling in die aandeelprys op die JEB oor die laaste twee jaar. Gee 'n moontlike rede vir die afname en maak 'n aanbeveling aan die direkteure om die probleem op te los.

Kommentaar oor NBW:

Moontlike redes vir die afname in aandeelprys:

Rede	Oplossing
•	
•	
•	

MAATSKAPPYE

Vraag 5 (Teoretiese konsepte; 20 punte, 8 minute)

GEVRA:

Pas KOLOM A by die mees geskikte beskrywing of antwoord in KOLOM B. Skryf slegs die letter uit KOLOM B langs die beskrywing uit KOLOM A op die antwoordblad. (20)

KOLOM A		KOLOM B	
5.1	Opbrengs op Aandeelhoudersbelang	A.	Ouditverslag wat lui:”Met uitsondering van ‘n paar aspekte kan syfers vertrou word”
5.2	Langtermynkredietverskaffers	B.	Die verskil tussen bedryfsbates en bedryfslaste staan bekend as.....
5.3	SAID	C.	‘n Vaste deposito wat binne die komende finansiële jaar verval word beskou as deel van.....
5.4	Bedryfsbates : Bedryfslaste	D.	Rente op ‘n oortrokke bankrekening word geklassifiseer as
5.5	IFRS	E.	Moet vergelyk word met rentekoerse aangebied deur banke
5.6	Bedryfskapitaal	F.	Stel belang in die solvensie van die besigheid alvorens lenings toegestaan sal word.
5.7	Gekwalifiseerde ouditverslag	G.	Likiditeitsverhouding
5.8	Finansieringskoste	H.	Stel belang in die winsgewendheid van die maatskappy
5.9	Kontant en kontantekwivalente	I.	Ouditverslag wat lui:”na ons mening verskaf syfers ‘n getroue weergawe en kan ten volle vertrou word”
5.10	Ongekwalifiseerde ouditverslag	J.	Verleen geloofwaardigheid aan finansiële state sodat vergelykings wêreldwyd getref kan word

KOLOM A		KORREKTE LETTER UIT KOLOM B
5.1	Opbrengs op Aandeelhoudersbelang	
5.2	Langtermynkredietverskaffers	
5.3	SAID	
5.4	Bedryfsbates : Bedryfslaste	
5.5	IFRS	
5.6	Bedryfskapitaal	
5.7	Gekwalifiseerde ouditverslag	
5.8	Finansieringskoste	
5.9	Kontant en kontantekwivalente	
5.10	Ongekwalifiseerde ouditverslag	

MAATSKAPPYE

Vraag 6 (Finansiële state; 50 punte, 30 minute)

Jy word voorsien van inligting ten opsigte van Gareth Beperk. Die maatskappy verkoop meubels en herstel ook meubels vir klante.

GEVRA:

- 6.1 Stel die Inkomstestaat vir die jaar geëindig 30 Junie 2018 op nadat die aansuiwerings en addisionele inligting in ag geneem is. (50)

INLIGTING:

1. Die volgende uittreksel is geneem uit die Vooraansuiweringsproefbalans op 30 Junie 2018:

Gewone aandelekapitaal (325 000 aandele in uitreik)	2 275 000
Vaste deposito: Nedbank (4,5% rente p.j.)	250 000
Toerusting	720 000
Opgelope waardevermindering op toerusting	230 000
Handelsvoorraad	134 000
Debiteurekontrole	197 000
Voorsiening vir oninbare skulde	8 400
Lening: ABSA	?
Verkope	2 450 000
Debiteure-afslag	36 000
Koste van verkope	1 508 750
Lopende inkomste	89 300
Huurinkomste	135 150
Rente op vaste deposito	8 725
Salarisse	288 000
Pensioenfondsbydrae	34 560
Werkloosheidsversekeringsfondsbydrae	1 920
Ouditeursfooie	51 000
Direkteursfooie	?
Skryfbehoeftes	18 960
Bankkoste	8 160
Rente op lening	?

2. Aansuiwerings en addisionele inligting:

- 2.1 Die vaste deposito by Nedbank word jaarliks op 1 Januarie met R50 000 verhoog.
- 2.2 Waardevermindering op toerusting moet afgeskryf word teen 20% per jaar op die boekwaarde. Let daarop dat nuwe toerusting vir R180 000 op 30 April 2018 aangekoop is.
- 2.3 'n Kredietnota uitgereik aan 'n debiteur is nog nie aangeteken nie. Die kredietnota was vir:
- Goedere teruggestuur, R8 000.
 - Afslag op onbevredigende herstelwerk aan 'n stoel, R1 300.

- 2.4 'n Debietnota uitgereik aan 'n krediteur vir die terugsending van skryfbehoeftes, R560, is nog nie aangeteken nie.
- 2.5 'n Fisiese voorraadopname op 30 Junie 2018 toon die volgende voorhande:
- Handelsvoorraad, R143 800.
 - Skryfbehoeftes, R1 300.
- 2.6 Skryf die rekening van 'n debiteur, wat R2 700 skuld, af as oninbaar.
- 2.7 Suiwer die voorsiening vir oninbare skulde aan tot 5% van uitstaande debiteure.
- 2.8 Die volgende besonderhede ten opsigte van 'n nuwe werknemer is uit die Salarisjoernaal van Junie 2018 weggelaat:

Bruto salaris	12 000
LBS - aftrekking	2 160
Pensioenfondsaftrekking	900
WVF - aftrekking	80
Netto salaris	?

- Die onderneming dra 12% van die bruto salaris by tot die pensioenfonds en dra ook op 'n rand-vir-rand-basis by tot die WVF.
- 2.9 Die huurder het reeds die huur tot 1 Oktober 2018 betaal. Die huur is op 1 Januarie 2018 met R850 per maand verhoog.
- 2.10 Rente op lening is gekapitaliseer. Die leningstaat op 30 Junie 2018 toon die volgende. Die rente op lening is nog nie in die boeke aangeteken nie.

Saldo van lening op 1 Julie 2017	332 800
Rente gehef	?
Terugbetalings gedurende die jaar (sluit rente in)	51 625
Saldo van lening op 30 Junie 2018	326 000

- 2.11 Kontantheringsheffing van R1 075 wat op Junie 2018 se bankstaat verskyn is nog nie in die boeke aangeteken nie.
- 2.12 'n Bedrag van R34 000 is nog uitstaande ten opsigte van die ouditeursfooie vir die jaar.
- 2.13 Die bedryfswins op verkope vir die jaar is 20%.
- 2.14 Inkomstebelasting word bereken teen 30% van die netto wins.

Berekeninge:

Inkomstestaat van Gareth Beperk vir die jaar geëindig 30 Junie 2018	
Verkope	
Koste van verkope	
Bruto wins	
Ander bedryfsinkomste	
Lopende inkomste	
Huurinkomste	
Bruto bedryfsinkomste	
Bedryfsuitgawes	
Salarisse	
Pensioenfondsbydrae	
Werkloosheidsversekeringsfondsbydrae	
Ouditeursfooie	
Direkteursfooie	
Skryfbehoeftes	
Bankkoste	
Bedryfswins	
Rente-inkomste	
Wins voor rente-uitgawe	
Rente-uitgawe	
Netto wins voor belasting	
Inkomstebelasting	
Netto wins na belasting	